IT Fundamentals Hoofdstuk 4 Boole Algebra's

Jens Buysse, Karine Van Driessche, Koen Mertens, Lieven Smits 11 september 2020

Inhoud I

Boole-algebra's
Definitie
Dualiteitsbeginsel
Eigenschappen
Oefeningen

Boole-algebra's

Boole-algebra's
Definitie
Dualiteitsbeginsel
Eigenschappen
Oefeningen

Definitie Een Boole-algebra B bestaat uit

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met $0 \in S$ en $1 \in S$;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: -.

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met $0 \in S$ en $1 \in S$;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: $\bar{}$. en voor alle $x, y, z \in S$ gelden de axioma's van Huntington:

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met $0 \in S$ en $1 \in S$;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: $\bar{}$. en voor alle x.v.z \in S aelden a

• commutativieve wetten
$$x + y = y + x$$

 $x \cdot y = y \cdot x$

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met 0 ∈ S en 1 ∈ S;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: ⁻.

• commutativieve wetten
$$x + y = y + x$$

 $x \cdot y = y \cdot x$

• distributieve wetten
$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$x+(y\cdot z)=(x+y)\cdot(x+z)$$

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met 0 ∈ S en 1 ∈ S;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: ¯.

• commutativieve wetten
$$x + y = y + x$$

$$x \cdot y = y \cdot x$$

• distributieve wetten
$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$X + (y \cdot z) = (X + y) \cdot (X + z)$$

• identiteitswetten
$$x + 0 = x$$

 $x \cdot 1 = x$

Definitie

Een Boole-algebra B bestaat uit

- een verzameling S, met $0 \in S$ en $1 \in S$;
- twee binaire operatoren op S: + en ⋅;
- een unaire operator op S: ⁻.

• commutativieve wetten
$$x + y = y + x$$

$$x \cdot y = y \cdot x$$

• distributieve wetten
$$x \cdot (y + z) = (x \cdot y) + (x \cdot z)$$

$$x + (y \cdot z) = (x + y) \cdot (x + z)$$

• identiteitswetten
$$x + 0 = x$$

 $x \cdot 1 = x$

• complementwetten
$$x + \overline{x} = 1$$

$$x \cdot \overline{x} = 0$$

Notatie

$$B = (S, +, \cdot, \bar{\ }, 0, 1) = (S, +, \cdot, \bar{\ }).$$

Notatie

$$B = (S, +, \cdot, ^-, 0, 1) = (S, +, \cdot, ^-).$$

Afspraken

• · moet niet steeds expliciet opgeschreven worden: $x \cdot y = xy$.

Notatie

$$B = (S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1) = (S, +, \cdot, \bar{}).$$

Afspraken

- • moet niet steeds expliciet opgeschreven worden: $x \cdot y = xy$.
- · heeft steeds voorrang op + tenzij haakjes een andere volgorde aangeven.

Stel $B = \{0, 1\}$. Definieer de bewerkingen +, ·, $^-$ als volgt

Stel $B = \{0, 1\}$. Definieer de bewerkingen +, ·, $^-$ als volgt

+	0	1	•				-
0	0	1	0	0	0	0	1
1	1	1	1	0	1	1	0

Stel $B = \{0, 1\}$. Definieer de bewerkingen +, \cdot , als volgt

+	0	1	•				-
0	0	1	0	0		0	1
1	1	1	1	0	1	1	0

De structuur $(B, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ is een Boole-algebra, meer bepaald de *minimale* Boole-algebra.

Prop = {alle proposities}

Prop = {alle proposities} De bewerkingen v(of), \wedge (en), \neg (niet) worden als volgt gedefinieerd

Prop = {alle proposities} De bewerkingen v(of), $\wedge(en)$, $\neg(niet)$ worden als volgt gedefinieerd

De structuur (Prop, v, Λ , \neg , O, W) is een Boole-algebra.

Oefeningen

Oefeningen

1. Noem *D* de verzameling gehele delers van 6. Definieer de volgende operatoren op *D*:

$$x + y = \text{kgv}(x, y)$$

 $x \cdot y = \text{ggd}(x, y)$
 $\overline{x} = 6/x$

Is $(D, +, \cdot, \bar{})$ een Boole-algebra? Motiveer uw antwoord.

Oefeningen

1. Noem *D* de verzameling gehele delers van 6. Definieer de volgende operatoren op *D*:

$$x + y = \text{kgv}(x, y)$$

 $x \cdot y = \text{ggd}(x, y)$
 $\overline{x} = 6/x$.

Is $(D, +, \cdot, -)$ een Boole-algebra? Motiveer uw antwoord.

2. Noem *D* de verzameling gehele delers van 8. Definieer de volgende operatoren op *D*:

$$x + y = \text{kgv}(x, y)$$

 $x \cdot y = \text{ggd}(x, y)$
 $\overline{x} = 8/x.$

HO GENT

Is $(D, +, \cdot, \bar{})$ een Boole-algebra? Motiveer uw antwoord.

Eigenschap

Bij elk axioma en elke eigenschap van een Boole-algebra $(S,+,\cdot,\bar{},0,1)$ hoort een duaal axioma of een duale eigenschap.

Eigenschap

Bij elk axioma en elke eigenschap van een Boole-algebra $(S,+,\cdot,\bar{},0,1)$ hoort een duaal axioma of een duale eigenschap.

symbool	duale vorm		
+	•		
•	+		
0	1		
1	0		
-	-		

Eigenschap

Bij elk axioma en elke eigenschap van een Boole-algebra $(S,+,\cdot,\bar{},0,1)$ hoort een duaal axioma of een duale eigenschap.

symbool	duale vorm		
+	•		
•	+		
0	1		
1	0		
-	-		

Bv:

uitdrukking	duale vorm
<u>x + y</u>	
$x = \overline{x}$	

Eigenschappen van een Boole-algebra

Eigenschappen van een Boole-algebra

Beschouw de algemene Boole-algebra $B = (S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$, met $x, y, z \in S$.

Eigenschap 1: het complement is uniek

Eigenschap 1: het complement is uniek

Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

Eigenschap 1: het complement is uniek

Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

Bewijs.

Kies $y \in S$ met x + y = 1 en $x \cdot y = 0$.

Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)

= x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)

= x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)

= 0 + \overline{x} \cdot y (veronderstelling)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)

= x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)

= 0 + \overline{x} \cdot y (veronderstelling)

= x \cdot \overline{x} + \overline{x} \cdot y (complementswet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)

= x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)

= 0 + \overline{x} \cdot y (veronderstelling)

= x \cdot \overline{x} + \overline{x} \cdot y (complementswet)

= \overline{x} \cdot (x + y) (comm. + distr. wet)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

```
Kies y \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.

y = y \cdot 1 (identiteitswet)

= y \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)

= y \cdot x + y \cdot \overline{x} (distributieve wet)

= x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)

= 0 + \overline{x} \cdot y (veronderstelling)

= x \cdot \overline{x} + \overline{x} \cdot y (comm. + distr. wet)

= \overline{x} \cdot (x + y) (veronderstelling)
```


Voor elke $x \in S$ bestaat er juist één $\overline{x} \in S$ zodat $x + \overline{x} = 1$ en $x \cdot \overline{x} = 0$.

Bewijs.

```
Kies v \in S met x + y = 1 en x \cdot y = 0.
                                   (identiteitswet)
 v = v \cdot 1
     = v \cdot (x + \overline{x}) (complementswet)
     = \mathbf{v} \cdot \mathbf{x} + \mathbf{v} \cdot \overline{\mathbf{x}} (distributieve wet)
     = x \cdot y + \overline{x} \cdot y (commutatieve wet)
      = 0 + \overline{x} \cdot v
                      (veronderstelling)
     = x \cdot \overline{x} + \overline{x} \cdot v (complementswet)
     = \overline{x} \cdot (x + y) (comm. + distr. wet)
      = \overline{x} \cdot 1
                               (veronderstelling)
                                    (identiteitswet)
```


12/21

$$\frac{-}{x} = x$$

Eigenschap

 $\frac{-}{x} = x$

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs. $\bar{x} = \bar{x} \cdot 1$

(identiteitswet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs.

$$\overline{x} = \overline{x} \cdot 1$$

$$= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$$

(identiteitswet) (complementswet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

$$\overline{\overline{x}} = \overline{\overline{x}} \cdot 1$$

$$= \overline{\overline{x}} \cdot (x + \overline{x})$$

$$= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{\overline{x}} \cdot \overline{x})$$

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs.

$$\overline{x} = \overline{x} \cdot 1$$

$$= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

(identiteitswet)
(complementswet)
(distributieve wet)
(commutatieve wet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs.

$$\overline{x} = \overline{x} \cdot 1$$

$$= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + 0$$

(identiteitswet)
(complementswet)
(distributieve wet)
(commutatieve wet)
(complementswet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs.

$$\overline{x} = \overline{x} \cdot 1$$

$$= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + 0$$

$$= (\overline{x} \cdot x) + (x \cdot \overline{x})$$

(identiteitswet)
(complementswet)
(distributieve wet)
(commutatieve wet)
(complementswet)
(complementswet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs.

$$\overline{\overline{x}} = \overline{\overline{x}} \cdot 1$$

$$= \overline{\overline{x}} \cdot (x + \overline{x})$$

$$= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{\overline{x}} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$$

$$= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + 0$$

$$= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (x \cdot \overline{x})$$

$$= (x \cdot \overline{x}) + (x \cdot \overline{x})$$

(identiteitswet)
(complementswet)
(distributieve wet)
(commutatieve wet)
(complementswet)
(complementswet)
(commutatieve wet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs. (identiteitswet) $= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$ (distributieve wet) $= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{\overline{x}})$ (commutatieve wet) $= (\overline{x} \cdot x) + 0$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (x \cdot \overline{x})$ (complementswet) $= (x \cdot \overline{x}) + (x \cdot \overline{x})$ (commutatieve wet)

13/21

 $= x \cdot (\overline{x} + \overline{x})$

(distributieve wet)

Eigenschap

$$\frac{-}{x} = x$$

Bewijs. (identiteitswet) $= \overline{x} \cdot (x + \overline{x})$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$ (distributieve wet) $= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{\overline{x}})$ (commutatieve wet) $= (\overline{x} \cdot x) + 0$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (x \cdot \overline{x})$ (complementswet) $= (x \cdot \overline{x}) + (x \cdot \overline{x})$ (commutatieve wet)

13/21

 $= x \cdot (\overline{x} + \overline{x})$

(distributieve wet)

Eigenschap

 $= x \cdot (\overline{x} + \overline{x})$

$$\frac{-}{x} = x$$

(distributieve wet)

Bewijs. (identiteitswet) $= \overline{\overline{x}} \cdot (x + \overline{x})$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{x})$ (distributieve wet) $= (\overline{\overline{x}} \cdot x) + (\overline{x} \cdot \overline{\overline{x}})$ (commutatieve wet) $= (\overline{x} \cdot x) + 0$ (complementswet) $= (\overline{x} \cdot x) + (x \cdot \overline{x})$ (complementswet) $= (x \cdot \overline{x}) + (x \cdot \overline{x})$ (commutatieve wet)

13/21

Eigenschap 3: complement van 0 en 1

$$\frac{\overline{0}}{1} = 0$$

Eigenschap 4: idempotentie

$$X + X = X$$
$$X \cdot X = X$$

Eigenschap 5: begrenzing

$$x+1 = 1$$
$$x \cdot 0 = 0$$

Eigenschap 6: absorptie

$$\begin{array}{rcl} x + (x \cdot y) & = & x \\ x \cdot (x + y) & = & x \end{array}$$

Eigenschap 7: associatief

$$X + (y + z) = (X + y) + z = X + y + z$$

 $X \cdot (y \cdot z) = (X \cdot y) \cdot z = X \cdot y \cdot z$

Eigenschap 8: wetten van de Morgan

$$\frac{\overline{x+y}}{\overline{x\cdot y}} = \frac{\overline{x}\cdot \overline{y}}{\overline{x}+\overline{y}}$$

1 Geef het bewijs van de vierde, vijfde en zesde eigenschap: idempotentie, begrenzing en absorptie.

- 1 Geef het bewijs van de vierde, vijfde en zesde eigenschap: idempotentie, begrenzing en absorptie.
- 2 Hoe luiden de eigenschappen 5 en 6 voor de Boole-algebra $(Prop, v, \Lambda, \neg, O, W)$.

- 1 Geef het bewijs van de vierde, vijfde en zesde eigenschap: idempotentie, begrenzing en absorptie.
- 2 Hoe luiden de eigenschappen 5 en 6 voor de Boole-algebra $(Prop, v, \Lambda, \neg, O, W)$.
- 3 $(S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ is een Boole-algebra met $x, y, z \in S$. Bepaal het complement en de duale uitdrukking van:
 - (a) $x + \overline{y \cdot z}$
 - (b) $(x \cdot y \cdot z) + (\overline{x} \cdot \overline{y} \cdot \overline{z})$

4 Stel $(S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra.

4 Stel $(S, +, \cdot, \bar{r}, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra. (a) $(x + \bar{y}) \cdot (\bar{x} + y) = \bar{x} \cdot \bar{y} + x \cdot y$

4 Stel $(S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra.

(a)
$$(x + \overline{y}) \cdot (\overline{x} + y) = \overline{x} \cdot \overline{y} + x \cdot \underline{y}$$

(b)
$$x \cdot y + \overline{y} \cdot z + x \cdot z = x \cdot y + \overline{y} \cdot z$$

4 Stel $(S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra.

(a)
$$(x + \overline{y}) \cdot (\overline{x} + y) = \overline{x} \cdot \overline{y} + x \cdot y$$

(b)
$$x \cdot y + \overline{y} \cdot z + x \cdot z = x \cdot y + \overline{y} \cdot z$$

(c)
$$x \cdot \overline{z} + \overline{x} \cdot \overline{z} + \overline{y} \cdot z = \overline{y} + \overline{z}$$

4 Stel $(S, +, \cdot, -, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra.

(a)
$$(x + \overline{y}) \cdot (\overline{x} + y) = \overline{x} \cdot \overline{y} + x \cdot y$$

(b)
$$x \cdot y + \overline{y} \cdot z + x \cdot z = x \cdot y + \overline{y} \cdot z$$

(c)
$$x \cdot \overline{z} + \overline{x} \cdot \overline{z} + \overline{y} \cdot z = \overline{y} + \overline{z}$$

(d)
$$x \cdot y + x \cdot \overline{y} + \overline{x} \cdot \overline{y} = y$$

- 4 Stel $(S, +, \cdot, \bar{}, 0, 1)$ een boole-algebra met $x, y, z, u \in S$. Toon de geldigheid van de volgende uitdrukkingen aan door te steunen op de axioma's en eigenschappen van een boole-algebra.
 - (a) $(x + \overline{y}) \cdot (\overline{x} + y) = \overline{x} \cdot \overline{y} + x \cdot y$
 - (b) $x \cdot y + \overline{y} \cdot z + x \cdot z = x \cdot y + \overline{y} \cdot z$
 - (c) $x \cdot \overline{z} + \overline{x} \cdot \overline{z} + \overline{y} \cdot z = \overline{y} + \overline{z}$
 - (d) $x \cdot y + x \cdot \overline{y} + \overline{x} \cdot \overline{y} = y$
 - (e) $(x \cdot y + x \cdot u) \cdot (z \cdot u + \overline{x} \cdot u) \cdot (\overline{y} \cdot z + \overline{x} \cdot \overline{y}) \cdot x \cdot \overline{y} = x \cdot \overline{y} \cdot z \cdot u$

